

Ingediend via e-mail

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
T.a.v. de heer mr. A.C.L. Rutte

Den Haag, 12 september 2025

dossiernummer: 206965
uw kenmerk: n.v.t.
telefoonnummer: +31 (0)70 335 35 35
e-mail: secretariaat@advocatenorde.nl

Betreft: Consultatie besluit tot wijziging van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000

Geachte staatssecretaris,

Op 29 augustus 2025 is de Nederlandse orde van advocaten (hierna: “de NOvA”) gevraagd advies uit te brengen over de wijziging van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000.

De NOvA waardeert de structurele investering van 30 miljoen euro. Ze onderschrijft het voornemen van de staatssecretaris om de voorgestelde maatregelen conform het rapport van de commissie-Van der Meer II (hierna: “de commissie”) zo snel mogelijk in te voeren, indien mogelijk per 1 januari 2026. Dit is een belangrijke stap om de basis van het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand te versterken en past bij de randvoorwaarde dat de juridische beroepsgroepen binnen dit stelsel recht hebben op een redelijke vergoeding. Tegelijkertijd blijft de NOvA aandacht vragen voor het nijpende tekort aan en de lage instroom van sociaal advocaten. Dit vormt een risico voor de toegang tot het recht voor rechtzoekenden die een advocaat niet kunnen betalen.

In dat kader bestaan er nog belangrijke knelpunten, zoals de blijvend te lage vergoeding voor advocaten in kantoorverband. Een investering op dat punt is noodzakelijk voor een duurzaam aanbod. Ook vraagt de NOvA aandacht voor een eerlijke indexering van het punttarief, periodieke herijking en het belang van gelijke behandeling van slachtoffer- en strafrechtadvocaten bij pro-formazittingen. Er is wat dat betreft nog een aantal belangrijke stappen te zetten die de NOvA in de AMvB mist.

Blijvend lage vergoeding advocaten in kantoorverband

De commissie adviseert om sociaal advocaten die in kantoorverband werken een kantoortoeslag van € 14,82 (excl. btw) per vergoed toevoegingspunt toe te kennen. Deze toeslag is nodig om de noodzakelijke, minimale kantoorkosten te dekken. Daarmee wordt het mogelijk dat sociaal advocaten daadwerkelijk het beloofde referentie-inkomen kunnen behalen. Bovendien draagt de toeslag bij aan

Bezoekadres
Prinses Beatrixlaan 5
2595 AK Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres
Postbus 30851
2500 GW Den Haag

samenwerking onderling en de instroom en opleiding van nieuwe sociaal advocaten, iets wat de commissie essentieel acht voor de toekomstbestendigheid van het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand. De NOvA wil voorkomen dat dit onderdeel van het onderzoek in de la belandt of op de lange baan wordt geschoven en blijft hierover graag in overleg.

Toekomstbestendig financieringssysteem

De commissie doet een tweetal belangrijke aanbevelingen die noodzakelijk zijn om te komen tot een toekomstbestendige financiering.

- Jaarlijkse indexatie van het punttarief volgens de gebruikelijke systematiek binnen de rijksoverheid

De voormalige staatssecretaris heeft eerder aangegeven dat het punttarief reeds jaarlijks wordt geïndexeerd (conform artikel 3 lid 2 Bvr). Dit is echter een andere wijze van indexeren dan de commissie heeft aanbevolen. Departementen ontvangen bij de Voorjaarsnota een loon- en prijsbijstelling die is gebaseerd op de feitelijke loon- en prijsontwikkelingen binnen de Rijksbegroting. De indexering op grond van artikel 3 lid 2 Bvr volgt daarentegen een eigen formule die niet automatisch aansluit bij deze rijksbrede bijstellingen, waardoor verschillen in tempo en hoogte ontstaan. De NOvA roept op om artikel 3 lid 2 Bvr aan te passen conform de aanbeveling van de commissie.

- Periodieke evaluatie en herijking

De NOvA pleit ervoor om, net als de commissie voorstelt, de puntenaantallen en het punttarief periodiek te herijken, bijvoorbeeld eens in de drie à vier jaar, in lijn met vergelijkbare vergoedingsstelsels binnen andere overheidsdiensten. De bijbehorende aanbeveling om eventuele budgettaire gevolgen automatisch mee te nemen in de rijksbegroting onderschrijft de NOvA van harte.

Gelijke behandeling advocaten van verdachten en advocaten van slachtoffers pro-formazitting

De commissie beveelt aan om advocaten van verdachten en slachtoffers bij het bijwonen van een pro-formazitting gelijk te behandelen. Hoewel de voormalig staatssecretaris eerder aangaf deze aanbeveling over te nemen, ontbreekt dit in het huidige conceptbesluit. De voorgestelde maatregel is echter eenvoudig uitvoerbaar en vraagt geen nadere beleidsafweging, omdat het gaat om het standaard honoreren van aanwezigheid bij iedere zitting. Nu slachtofferadvocaten al bijna tien jaar aanspraak maken op deze toeslag, acht de NOvA het onrechtmatig en onwenselijk dat advocaten van verdachten hiervan worden uitgesloten.

Voorschotregeling

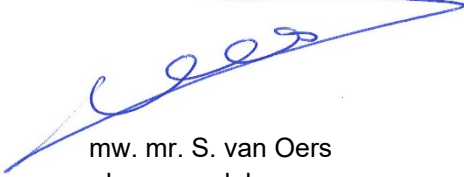
De voorschotregeling geeft (beginnende) advocaten de nodige ademruimte om hun praktijkvoering op orde te krijgen resp. houden, om de benodigde rechtsbijstand te (blijven) verlenen. De NOvA staat positief tegenover het voorstel om tijdelijk maatwerk te bieden bij liquiditeitsproblemen van advocaten, met name waar deze ontstaan door achterstanden bij overheidsinstanties. In dit verband blijft het waarborgen van een responsieve overheid en het beheersbaar houden van complexe wet- en regelgeving een belangrijk aandachtspunt.

Tot slot

De aanbevelingen in het rapport van de commissie dienen als één samenhangend geheel te worden beschouwd. Deze AMvB is een mooie eerste stap, maar er is meer nodig om de toegang tot het recht voor iedereen verder te versterken. Of zoals in het commissierapport kernachtig staat

verwoord: *“Zonder adequate rechtsbijstand voor iedereen die dat nodig heeft, is de democratische rechtsstaat slechts een theoretisch concept.”*

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'S. van Oers', written over a horizontal line.

mw. mr. S. van Oers
algemeen deken